

BIZIA ESKUTAPENA DA AIZGITU EGIZU

Giza jakituriak ba-dauka naiko zeregin ta baita bere naiko buru-min gizadiaren bizia ta izadiaren izaera ezagutzen. Giza jakituriak biziaren sorreran artu eban zoragarritzko agindu au... menperatu egizu lurra. Emen dago benetan eskutua. Bizi egin bear ta eskuak utsik ta lurra sasiak opaka. Ez zan edozelako egoera. Alan be, giza semeak ez ziran kikilduta geratu, berezko dei orri erantzunez.

Lagunak, turra, itxasoa, goi ortza, aurrean, eukazan, euren edertasun guztia opaturik. Baiña inguru onek naita ederrak izan, ixilik, egozen sasi ta arantzara makurrago. Nok emen, nun, zer, zelan, nundik asi ba euken berezko miñiknaikoa. Gure izkuntzeta endakoak asi ziran lanerako tresnak sortzen, inguruan eukezan gauza gogor ta baliotsuenei oraturik. Ta ikusten zituen gauzen artean arria zan gairik beñena ta gogoz, bota eutsen eskua lan tresna ederraren lagun izateko

Adimena asi zan bearrean ta lenengo bere arnari bikaiñak atxurra, aizkora, aizo ta atxurkilla izango ziran. Onen bitartez lenengo zeregin aundiak azi ziran, sasiak garbitzen, zelaiak sortzen, lurrak aroltzen, zoizko etxeak egiten ta biziari arpegi barria emoten. Geldi geldika, baiñaziur joian biziaren eskutuari arpegia agertzen. Burua ta besoak, batera, lanean ta izadia, aurrera, joian arnari barriak emoten.

Eguzkia sorkaldean agertukeran, baserritarrak soloan ebiltzan, geroago ta poz geiagoz, solo, zelai ta lubarrietako frutuak ugaritzen ta gozaten ikusirik. Txoriak arrika ta piztiak makillaz, edurra egin ondoren, lurmen gaiñean jausten ziran. Jakituria aurrera ta orturariak be aurrera joiezan gozotasunian. Ta gizon zurrak, olan, zuzpeltu ta indartzen ziran biziaren zirkulluak, obeto ezagutuz ta lurra menperatuz.

Aldirik gogorrenak bajoiezan iges mendi eta soloei ateak zabalduz. Bas-idiak ta pizti-zurrak ba doaz igeska sasieta zear, gizonari bildurra arturik ta solo eder zabalak datoz bizia ren eskutua argitzen. Ardiak eta beiak agiri dira zelaiak

alaitzen ta artzaiña bedar lekuetan zear dabil bildots jaio barriak lepoan arturik txistu otsean kantari.

Egunak egunari argi egiten dautso ta aurrera joian lanerako tresna barriak sortzen ta beiak bustar turik lurrak astintzen. Bizi bidea aberastuten doa ardiz mendiak zurituta ta bei zuri gorriak landarik landa doaz biziaren eskutua argitueraziz. Aurrerapideak eskabide barriak dakars, adimena geroago ta zabalago, bizitz eskutuari geiago egiten doa. Lengo leza zuloetatik urten ta nonnai, bizi lekuak agertzen asi dira.

Bizitza barri bat dator ol, arri ta lur nasteko bizi tokiak sorturik. Leza illunen orde eguzkia sartzen jake etxera leio txiki politetatik. Arnasa barria lubarri-landu barrietatik artzen dabe ta bizia asi da indartzen, zabaltzen ta luzatzen. Urrats aundiak emoten doaz lugin-tzako arazoetan, lurra barrizturik goizetik gabea, baiña guztia doa pozez beterik, biziaren aurrerapidea ikusirik.

Sasi ta otadiak menperatuz, mendi goiak ta arkaitz gallurrak agertu ziran ta eguzkiak argituta, izadi guztiari bizia ta jakituria eskeintzen eutsen ta bizitza ederragoa asi zan lurraren gaiñean. Goizian goiztik doa artzaiña esnontziak artuta, artzainora aurretik, joñas antzean, laguntzen doakiolarik, artaldea bazkatzera, gaztaiak egi,eko esne batzera, bildotsak, arduraz, zaintzera ta bizi-moduari bide barriak sortuz, illuna kendu ta argi egitera.

Gizonaren gogoa, bultzaka, egoan lurraren bidean, urrats barriak eskatzen eutsozan aurrean ekusan lurraldeak. Arrizko atxurrez asi zan lurrak zetuten ta lana ta izerdia ugari izan ba-ziran be, arnariak emoten esanekoa ta oparoa izan jakon ta gizonaren lan ta izerdi guztiak, gogoz eta ondo, onartu eutsozan izadiak. Egoki alkartuta dabiltzaz gizona eta izadia

Bizia aberastuten doa lurrari ondasun barriak sortueraziz. Emendik datoz pentsabide barriak, gauzen ugaritasunak, batabesteganako artu-emonak, zuk

GIZONA

niri ta nik zuri, gauzak trukean salduta, gizarte barri baten giroa sorturik. Bide barriak artzen doa gizadia, gizarte artu-emonak geroago ta beartsuago ta ugaria-goak izango dira-ta, biziaren eskutua garantzen ta argitzen doa

Arto solo lurrak ta gari ??? spñp zabalak lurra apaintzen asi dira ta bedar mueta bereziak, bizi bizi, dagers zelai ta aldapetan. Lengo lardi ta sasiak janari-rien janarien sorleku eginik, arbasoen baratzak dirudie. Gizonaren adimenak sasiaren eskuyua ametzeko loradi ie biurtu dau. Len, bizian, larradiko berezko lore frutuak ziran janari, gero hizonak bere jakituriz sortzen zituan abere, arto, gari, ibaietako txitxardiña ta itxasowtako legatz, bisigu ta gaiñerako arraon bizi biziak.

Gizona geroago ta erneago joian urratsik urrats aurreratzen, eskutuzulo guztiak bere naietara jarriaz. Mendi, solo ta arriartetik burdiñera joko dau. Olez, arriz ta burdiñez gurari ameskorrenak sortuko dauz. Lurrak emon ditun iru gai eder onek izan bere, illezkorren ondorengoak dira, baiña gizonak jakituriaz olezko, arrizko ta burdiñezko lanak illezkor biurtuta itxi ditu.

Oraindiñorik bada beste eginkizun bat bere eskututik atara ta gizadiaren argi ta ongille izan bear dabena. Jakituriak ta zuzentasunak egin leikeen egitekorik sakon eta ongarriena gizona argitu ta zuzentzea da. Almen eder bi ditu giza-semeak adimena nai

naimena ta gizartearen joko ta aurrerapidea almen bi orren pentsuan dagoz. Zeregin bikaiña benetan, eginbear au aurrera eroan ta gizarteari zuzenbide egoki bat emotea.

Illuntasunak argia bear dau gidari, baiña bere lagun ta bultzallea ezin daiteke okerbideko naimen bat izan. Antxiña, illunak ez eban nai izan argia, ezta okerrak biotza zuzentzerik. Ortik datoz ondoren norberekeriak, ikusi eziñak, gorrotoak, zapaltzeak, lapurretak, lasaikeri nabrmenak, eriotzak negarrak ta min emoteak.

Egia zer dan ezagutzea da lenengo bearra ta norberekeriak, ondo, iñausi, biziaren eskutua, zuzentasunez, ikusi al-izateko, baiña biotz bultzaillea be bide bardiñetik joan bear dau. Biotza esitzeak gizonari, sarri, bildurra emoten dautso ta olako lanik ez dau entzun bere egin nai. Zabalkeriz ta zabarkeriz; norbere gogoetara ibili nai dabe, baiña gizonak barua argiz ta biotza zuzentasunez azertu bear ditu

Giza bizia aurrera eroan al izateko, gizona, osoan, oneratu bear da. Personearen almenak landu egin bear dira. Bestelan, pistola negarra ta odola ez dira paltako gizarte naigabetuan. Gure biziak, egiz, merezi dauz egia, zuzentasuna ta bakea. Gauza egokia da koldarkeri ta ustelkeriak alde batera bota ta zuzen danari arpegi emotea.

PAULIN

"SOLAS" FILMA

"SOLAS" filma Benito Zambranoren leenengoa da. Bertan agertzen diran aktoreak be ezezagunak dira, baina oso lan polita eta ona egiten dabe.

Filmaren gaia bakardadea da, eta Zambranok uriko auzo beartsu baten kokatu dau ori gordinago egitearren.

35 (?) urteko andra baten bizitzea da ardatz nagusia.

Alde batetik, beraren arazoak bear duina topetako, eta bestetik, beraren mutil lagunagaz daukan artuemona.

Familia artuemonetan komunikazionorik ezak be bakardadea are nabarmenagoa egiten dau.

Baina Zambranok itxaropenari bidea egiten deutso, eta erakutsi egiten deusku, lagunak edozein lekutan aurkitu leitekezana.

Iratze ORMAZA
(BAKIO'n)